

**LLEI 16/2010, DE 28 DE DESEMBRE, DE SALUT PÚBLICA
DE LES ILLES BALEARS¹**
(BOIB núm.2, de 4 de gener de 2011)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El dret a la protecció de la salut es troba reconegut a l'article 43 de la Constitució Espanyola de 1978 com un dels principis rectors de la política social i econòmica, el reconeixement, el respecte i la protecció dels quals han d'informar la legislació positiva i l'actuació dels poders públics. La Carta Magna atribueix als poders públics el deure d'organitzar i tutelar la salut pública mitjançant les mesures preventives, les prestacions i els serveis necessaris.

La salut pública es defineix com el conjunt organitzat d'actuacions de les administracions públiques i de la societat dirigit a vigilar, promoure i protegir la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva i prevenir la malaltia, mitjançant la mobilització i l'optimització de tots els recursos humans i materials. La salut pública també ha de ser entesa com la salut de la població en el seu conjunt i de la seva qualitat de vida.

La protecció de la salut pública a Espanya té una fita important amb l'aprovació de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, la qual escomet la tasca de la reforma sanitària. Amb aquesta norma s'estableixen les bases d'un sistema sanitari homogeni i uniforme i s'eviten les duplicitats d'estructures i la fragmentació i la dispersió d'actuacions que havien caracteritzat el període anterior. La Llei general de sanitat inclou, entre les finalitats del Sistema Nacional de Salut, la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.

Així mateix, la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, inclou dins el catàleg de prestacions d'aquest sistema les prestacions de salut pública, que defineix com el conjunt d'iniciatives organitzades per les administracions públiques per preservar, protegir i promoure la salut de la població. Afirmar que la salut pública és una combinació de ciències, habilitats i actituds dirigides al manteniment i a la millora de la salut de totes les persones a través d'accions col·lectives o socials. Estableix que aquestes prestacions s'han d'exercir amb un caràcter d'integralitat, a partir de les estructures de salut pública de les administracions i de la infraestructura d'Atenció Primària del Sistema Nacional de Salut.

II

A l'àmbit de les Illes Balears, l'article 30.48 de l'Estatut d'Autonomia atribueix a la comunitat autònoma la competència exclusiva per a l'organització, el funcionament i el

¹ Aquesta llei ha estat modificada per la Llei 9/2011, de 23 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2012 ([BOIB núm.195 ext., de 30 de desembre de 2011](#)).

control dels centres sanitaris públics i dels serveis de salut, la planificació dels recursos sanitaris, la coordinació de la sanitat privada amb el sistema sanitari públic, la promoció de la salut a tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat. D'altra banda, l'article 31 estableix que correspon a la comunitat autònoma, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de salut i sanitat. Aquest desplegament es va fer per la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, que pretén, tal i com estableix la seva exposició de motius, recollir en una norma de rang legal totes les accions relacionades amb la salut dels ciutadans, de manera integral i integrada, començant per la formulació dels drets dels usuaris enfront dels processos assistencials en l'àrea sanitària, per continuar amb l'ordenació dels recursos sanitaris de les Illes Balears i finalitzar amb les accions del Sistema Sanitari Públic.

En el títol II de la Llei de salut s'estableixen les actuacions de protecció de la salut pública, que inclouen, entre d'altres, la protecció de la salut, en especial el control dels factors mediambientals, i el seu seguiment, i l'avaluació dels riscos per a la salut de les persones, així com la promoció de la salut, l'educació per a la salut i la prevenció de malalties. Així mateix, es regula el Pla de Salut de les Illes Balears com a instrument estratègic principal de planificació i coordinació sanitària. S'estableix que aquest pla es basa en una orientació positiva del concepte de salut, formula objectius de millora de la salut i de disminució de riscos i ha de definir les intervencions i les accions prioritàries per afrontar les necessitats detectades. A través del Pla de Salut es mobilitzen i es responsabilitzen els diversos àmbits de govern per a la millora dels nivells de salut a través de l'actuació sobre els seus principals determinants, tant estructurals com d'estils de vida.

III

Per la seva part, la Comissió Europea va adoptar, el 23 d'octubre de 2007, una nova estratègia sanitària basada en quatre principis i en tres temes estratègics per millorar la salut. Els principis són una sanitat de qualitat i sostenible, el reconeixement de la relació entre la salut i la prosperitat econòmica, la integració de la salut a totes les polítiques i la major presència de la Unió Europea en les trobades mundials sobre sanitat. Els temes estratègics són el foment de la salut dins una Europa envellida, la protecció dels ciutadans enfront d'amenaces sanitàries, uns sistemes sanitaris dinàmics i les noves tecnologies.

Aquesta estratègia té en compte les circumstàncies del món actual, que es caracteritza per l'existència d'unes societats complexes, a la vegada fragmentades i globalitzades, i per la transversalitat dels problemes de salut pública, que traspassen fronteres i tenen causes i conseqüències que afecten diversos sectors. Per això es fa necessari establir uns mecanismes de cooperació que ens permetin planificar estratègies integrals de resolució de conflictes.

Avui dia, la salut pública ja no es pot reduir als conceptes d'higiene i de salubritat. Tampoc no és suficient enfocar la salut pública només cap als estils de vida i el comportament individual. La salut pública del segle XXI s'integra dins una perspectiva més global que té en compte els diversos condicionants que poden influir en la salut de les persones i de la comunitat. El nivell de salut i la qualitat de vida de les persones i de les poblacions es troben determinats i condicionats per diversos factors sobre els quals els

poders públics tenen el deure d'actuar. Són els determinants de salut, definits per l'Organització Mundial de la Salut com el conjunt de factors personals, socials, econòmics i ambientals que determinen l'estat de salut dels individus o de les poblacions. Aquests factors són múltiples i es troben interrelacionats, i no tots són modificables.

Així mateix s'ha de tenir en compte que la política sanitària no és l'única política determinant en matèria de salut. També són determinants altres polítiques, com les mediambientals, laborals, socials, turístiques i alimentàries. Per això és important generar sinèrgies entre tots els sectors primordials per a la salut i reforçar l'obligació de totes les administracions, les actuacions de les quals poden incidir en matèria de salut, de cooperar per a l'assoliment dels objectius comuns.

Aquests factors, el context territorial i social actual, la incidència de l'actuació dels poders públics sobre els determinants de salut i la integració de totes les polítiques sectorials amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida dels ciutadans, conformen l'horitzó en el qual s'han d'incardinar les actuacions, les prestacions i els serveis que preveu aquesta llei.

La present llei persegueix orientar la salut pública cap a la gestió basada en determinants de salut que a la nostra societat, en el moment actual, són la salut laboral, la seguretat alimentària, la salut ambiental, la salut sexual i reproductiva, la salut mental, les condicions de vida (amb especial referència a la infantesa, la vellesa i l'adolescència, i a grups especialment vulnerables), les addiccions, l'alimentació i l'activitat física, la salut dels usuaris de productes i serveis i els aspectes lligats a la genètica. Es preveu que el seu abordatge es desenvolupi reglamentàriament.

IV

La present llei s'estructura en nou títols, cada un dels quals fa referència a un aspecte rellevant de la llei.

El títol I estableix les disposicions generals, que inclouen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la llei, les definicions dels conceptes més importants, els principis rectors i les funcions de la salut pública, així com la planificació de les polítiques de salut a través del Pla de Salut de les Illes Balears i dels plans i programes que les complementen. Destaca la importància de la planificació de la salut pública, tenint en compte que el conjunt de les administracions públiques realitzen actuacions que poden incidir directament o indirectament en la salut. Es tracta, per tant, de coordinar aquestes actuacions amb la finalitat d'evitar duplicitats, disfuncionalitats i llacunes, partint sempre des d'una concepció integral de la salut i de la col·laboració amb el conjunt de la societat.

El títol II defineix i enuncia les prestacions en matèria de salut pública, com a activitats dirigides a fomentar, protegir i promoure la salut.

El títol III es refereix a la cartera de serveis de salut pública, aprovada per decret del Consell de Govern, a través de la qual es fan efectives les prestacions de salut pública. S'ha d'actualitzar de forma permanent i requereix un dinamisme que permet respondre les necessitats de la situació actual i adaptar-se als canvis que experimenta la realitat social.

El títol IV regula el sistema d'informació en salut pública, com un sistema organitzat d'informació sanitària, orientat a la vigilància i a l'acció en salut pública, que ha d'oferir

una informació sobre la salut de la població, la seva actitud cap a la salut, la malaltia i els sistemes sanitaris, a través d'uns indicadors sobre els quals existeix consens a nivell nacional i internacional perquè sigui possible comparar la informació dels diversos països, tenint en compte la gran mobilitat dels problemes i també de les solucions en matèria de salut d'una banda a l'altra del món. És un sistema fonamental per a l'adopció de decisions i la garantia de la qualitat, així com una font d'informació fonamental per obtenir dades agregades a nivell supracomunitari.

El títol V es refereix al sistema de formació, recerca i innovació en salut pública, com una activitat essencial del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears i descriu les seves activitats i la necessitat de col·laboració de totes les persones i entitats en aquesta matèria.

El títol VI defineix les competències de les administracions en matèria de salut pública, tenint en compte l'àmbit competencial de l'Administració de la comunitat autònoma, dels consells insulars i dels ajuntaments.

El títol VII crea l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears. Aquest títol es divideix en quatre capítols. El primer n'estableix la naturalesa, el règim jurídic, les finalitats i les competències, així com les formes de gestió. El segon capítol n'estableix l'estructura, crea un consell rector com a òrgan superior col·legiat i una direcció executiva com a òrgan unipersonal. Es preveuen, a més, els centres insulars i uns consells sectorials de caràcter obert, flexible i dinàmic, que reflecteixen la participació de la societat la regulació dels quals s'ha de fer per norma reglamentària. El capítol III estableix el règim econòmic, pressupostari, comptable i patrimonial, que pretén dotar l'agència dels mitjans i de l'agilitat necessaris en el funcionament per a l'adequat desenvolupament de les seves competències. El capítol IV es refereix als recursos humans de l'agència, destaca la importància de la professionalització de les persones que hi presten els seus serveis i la necessitat de formació permanent. El capítol V es refereix a la seguretat alimentària.

El títol VIII es refereix a la intervenció administrativa en matèria de salut pública, dóna especial importància a la responsabilitat i a l'autocontrol, i sotmet les actuacions dels poders públics a uns principis informadors, amb preferència a la col·laboració dels ciutadans amb l'administració. Així mateix, s'estableixen els òrgans que tenen la condició d'autoritat sanitària i les funcions dels seus agents, i també les mesures cautelars que es poden adoptar per a la protecció de la salut pública.

Finalment, el títol IX estableix el règim sancionador, tipifica i qualifica les infraccions i estableix les sancions corresponents i la seva graduació, així com les normes bàsiques en matèria de procediment i competència

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

La present llei té per objecte la regulació de les actuacions, de les prestacions i dels serveis en matèria de salut pública que es desenvolupen en l'àmbit territorial de la

comunitat autònoma de les Illes Balears i garanteix una adequada coordinació i cooperació entre les diverses administracions públiques implicades, d'acord amb els articles 43 i concordants de la Constitució Espanyola, en l'exercici de les competències estatutàriament i legalment atribuïdes.

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquesta llei s'entén per:

- a) Salut pública: El conjunt organitzat d'actuacions de les administracions públiques i de la societat dirigit a vigilar, promoure i protegir la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva i prevenir-ne la malaltia, mitjançant la mobilització i l'optimització de tots els recursos humans i materials.
- b) Determinants de salut: El conjunt de factors personals, socials, econòmics i ambientals que determinen l'estat de salut dels individus o de les poblacions.
- c) Equitat en salut: La distribució de les oportunitats per al benestar, d'acord amb les necessitats de les persones.
- d) Participació per a la salut: El foment de les relacions i els vincles entre els organismes, les persones i els agents de la societat civil que poden facilitar l'accés o la mobilització del suport social a favor de la salut.
- e) Promoció de la salut: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats al foment de la salut individual i col·lectiva mitjançant les intervencions adients en matèria d'informació, de comunicació, d'educació sanitària i d'actuació sobre els determinants de salut, que permeten a les persones incrementar el control sobre la seva salut per millorar-la.
- f) Protecció de la salut: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats a preservar la salut de la població davant els agents físics, químics i biològics.
- g) Seguretat alimentària: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats a protegir la salut de la població i a vetllar per la innocuïtat i la salubritat dels productes alimentaris.
- h) Prevenció de la malaltia: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats a reduir la incidència de malalties, així com a reduir-ne els factors de risc, mitjançant accions individuals i col·lectives de vacunació, immunització passiva, consell, cribrat i tractament precoç entre d'altres.
- i) Vigilància de la salut pública: El conjunt d'activitats destinades a recollir, analitzar, interpretar i difondre les dades relatives als determinants de salut, els éssers vius, els aliments, els productes, les activitats i els serveis, i també l'estat de salut de les persones considerades col·lectivament, amb l'objectiu de controlar les malalties i els problemes de salut.
- j) Salut laboral: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis orientats a promoure, vigilar i protegir la salut individual i col·lectiva dels treballadors.
- k) Anàlisi del risc: El procés integrat per tres elements interrelacionats: l'avaluació, la gestió i la comunicació del risc.
- l) Avaluació del risc: El procés amb fonament científic format per quatre etapes que comporten la identificació del factor de perill, la seva caracterització, la determinació de l'exposició i la caracterització del risc.

- m) Gestió del risc: Les actuacions destinades a evitar o minimitzar un risc per a la salut. Aquest procés consisteix a sospesar les alternatives, tenint en compte l'avaluació del risc i altres factors pertinents, i comprèn, si cal, la selecció i l'aplicació de les mesures de prevenció i de control més adequades, a més de les reglamentàries.
- n) Comunicació del risc: L'intercanvi interactiu, al llarg del procés d'avaluació i de gestió del risc, d'informació i d'opinions relacionades amb els perills i els riscos, entre les persones físiques o jurídiques encarregades de l'avaluació i les encarregades de la gestió, els consumidors, els representants de la indústria, la comunitat acadèmica i la resta de parts interessades. La comunicació comprèn l'explicació dels resultats de l'avaluació del risc i dels fonaments de les decisions preses en el marc de gestió del risc.
- o) Principi de precaució: El principi que habilita l'administració sanitària a adoptar mesures provisionals de gestió del risc per assegurar la protecció de la salut i la prevenció de la malaltia quan, després d'haver avaluat la informació disponible, es preveu la possibilitat que es produeixin efectes nocius per a la salut humana per alguna causa que no permeti determinar el risc amb certesa, encara que hi hagi incertesa científica i mentre que no es disposi d'informació addicional que permeti una avaluació del risc més exhaustiva.
- p) Avaluació de l'impacte en salut: La combinació de procediments, mètodes i eines a través dels quals una política, un programa o un projecte pot ser valorat, d'acord amb els seus efectes potencials sobre la salut d'una població, i la distribució d'aquests efectes dins l'esmentada població.
- q) Autocontrol: Conjunt d'obligacions, mètodes i procediments de les persones físiques i jurídiques dins l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei amb l'objectiu de garantir la innocuïtat i la salubritat dels productes, les activitats i els serveis que desenvolupin.
- r) Control sanitari: Conjunt d'actuacions de les administracions sanitàries, dins la gestió del risc, que tenen la finalitat de comprovar la adequació a les normes de prevenció de risc per a la salut de la població, dels éssers vius, els aliments, l'aigua, el medi, els productes, les activitats i els serveis dins l'àmbit de la present llei.
- s) Risc: Probabilitat d'un efecte nociu per a la salut i la seva gravetat com a conseqüència d'un perill.
- t) Autoritat sanitària: Òrgan que té la competència per aplicar la normativa vigent en matèria de salut pública que obligui els particulars, els col·lectius i/o les institucions, en virtut de la qual pot limitar drets individuals o col·lectius en benefici dels drets de la comunitat.
- u) Traçabilitat: procediment preestablert que permet reconstruir l'origen dels components d'un producte concret o de un lot de productes, la seva història als processos de producció que els hagin aplicat, la distribució i la localització.

Article 3. Principis rectors

Les actuacions, les prestacions i els serveis en matèria de salut pública són un dret individual i social que els poders públics han de garantir y mantenir, d'acord amb els principis següents:

- a) Universalitat de les prestacions de salut pública, com a dret individual i social que els poders públics han de garantir.
- b) Equitat en salut i superació de les desigualtats territorials, socials, culturals i de gènere, afavorint els col·lectius més desprotegits.
- c) Concepció integral de la salut, atenent l'impacte que polítiques no sanitàries poden tenir sobre la salut i l'equitat en salut.
- d) Descentralització i desconcentració de la gestió de les actuacions, les prestacions i els serveis de salut pública, amb la finalitat d'apropar-los al ciutadà.
- e) Coordinació i cooperació interdepartamental amb la resta d'administracions públiques competents.
- f) Cooperació i coordinació intersectorial com a element de cohesió de les polítiques de tots els sectors amb responsabilitat en la salut pública, amb la finalitat d'aconseguir resultats de salut més eficaços, eficients o sostenibles.
- g) Respecte i promoció de l'advocacia per a la salut desenvolupada dins l'àmbit de la nostra comunitat autònoma, com la combinació d'accions individuals i socials destinades a assolir compromisos polítics, suport per a les polítiques de salut, acceptació social i suport per a un determinat objectiu o programa de salut.
- h) Comunicació per a la salut. L'estratègia destinada a informar la població sobre els aspectes relatius a la salut i a mantenir qüestions sanitàries importants a l'agenda pública i augmentar la conscienciació sobre aspectes específics de la salut individual i col·lectiva i sobre la importància de la salut en el desenvolupament de la persona. La comunicació àgil i transparent als ciutadans, sense perjudici de l'obligació de les autoritats sanitàries de preservar la confidencialitat de dades personals en els termes establerts a la legislació específica que hi resulta d'aplicació.
- i) El foment de la responsabilitat social per a la salut i l'autocontrol en matèria de salut pública que ha de guiar les accions dels responsables de l'adopció de decisions, tant del sector públic com del privat, per establir polítiques i pràctiques que promoguin i protegeixin la salut i, en concret, l'autocontrol en matèria de salut pública.
- j) El foment dels entorns que reforcen la salut, que ofereixen a les persones protecció enfront de les amenaces que hi poden sorgir, i els permet ampliar les seves capacitats i desenvolupar autonomia respecte de la salut. Inclouen els llocs on viuen les persones, la seva comunitat local, la llar, els llocs de treball i esbarjo, així com l'accés als recursos sanitaris i les oportunitats per al seu apoderament.
- k) Dret a la participació ciutadana en l'assessorament, la consulta, la supervisió i el seguiment de les polítiques de salut pública.
- l) Dret dels ciutadans a l'educació en matèria de salut pública.
- m) Dret dels ciutadans a la informació i a la comunicació transparent, i a la rendició de comptes per part dels gestors en matèria de salut pública, a la racionalització, a l'eficàcia, a l'eficiència i a la sostenibilitat en l'organització, el foment i la millora de la qualitat de les actuacions, les prestacions i els serveis de salut pública, així com a la permanent avaluació i a la rendició de comptes per part dels gestors en matèria de salut pública.

- n) El foment de la formació i la competència dels professionals, de la recerca, de la innovació i de l'avaluació en l'àmbit de la salut pública.
- o) La determinació de les polítiques de salut pública en base a l'evidència científica i a l'anàlisi del risc.
- p) La gestió del risc en matèria de salut pública en base a l'evidència científica i als principis de precaució i transparència.
- q) Interacció, des del fet insular, amb tots els àmbits extraterritorials que determinen i interactuen globalment en la salut pública.
- r) Aplicació del principi de precaució.
- s) L'exercici de l'autoritat sanitària per a la protecció de la salut pública.
- t) La planificació de les actuacions i prestacions de salut pública, d'acord amb el coneixement de l'estat de salut de la població dels seus determinants i de la valoració que es faci de les seves necessitats.

Article 4. Funcions de la salut pública

Les funcions essencials de la salut pública són les següents:

- a) Conèixer i avaluar l'estat de salut de la població per valorar-ne les necessitats dins aquest àmbit, la qual cosa inclou comprendre i mesurar els determinants de la salut i del benestar.
- b) Desenvolupar polítiques de salut pública i garantir-ne la prestació dels serveis.
- c) Promoure interrelacions amb totes les altres polítiques de manera que es potenciï la millora de la salut.
- d) Promoure l'orientació dels serveis sanitaris assistencials cap als objectius de salut pública, mitjançant el desenvolupament d'accions de proveïment d'informació amb finalitats de vigilància aplicada en salut pública, promoció de la salut i prevenció de la malaltia, i garantir la cooperació entre els serveis assistencials i els serveis específics de salut pública.
- e) Fomentar la participació social i reforçar el coneixement i el control dels ciutadans sobre la seva salut.

Article 5. Planificació de les polítiques de salut

Mitjançant el Pla de Salut de les Illes Balears i els plans i els programes que el complementen, s'ha de dur a terme una planificació de les actuacions que incideixen o poden incidir en la salut individual i col·lectiva, partint d'una concepció integral de la salut que té en compte els factors que poden afectar-la, d'acord amb els principis de col·laboració interadministrativa i participació social.

TÍTOL II

PRESTACIONS EN MATÈRIA DE SALUT PÚBLICA

Article 6. Prestacions en matèria de salut pública

1. Són prestacions en matèria de salut pública el conjunt d'actuacions dirigides a fomentar, protegir i promoure la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut.

2. Són prestacions en matèria de salut pública les següents:

- a) La vigilància de la salut, inclòs el monitoratge dels seus principals determinants.
- b) La investigació de les causes o dels riscos dels problemes de salut que afecten la població.
- c) L'orientació, el seguiment i l'avaluació del Pla de Salut de les Illes Balears.
- d) L'avaluació de l'impacte en la salut de les diverses polítiques, dels plans, dels programes i de les activitats, del sector sanitari i també dels aliats a aquest sector.
- e) El disseny, la implantació i l'avaluació de mesures específiques de salut pública que s'adaptin al context social i responen a les seves necessitats.
- f) La promoció de la salut i la prevenció de la malaltia i dels seus factors de risc, amb una atenció preferent a aquelles que es desenvolupen en l'àmbit de la salut comunitària.
- g) La promoció d'entorns que reforcen la salut.
- h) L'avaluació, la gestió i la comunicació de risc per a la salut, derivat de la contaminació atmosfèrica, acústica i del sol, de les aigües recreatives, dels residus i dels productes químics, incloses les accions de vigilància, de promoció i de control de la salut mediambiental que escaiguin.
- i) L'avaluació, la gestió i la comunicació del risc per a la salut, derivat de les aigües de consum humà, incloses les accions de vigilància, de promoció i de control sanitari que pertoquin.
- j) L'avaluació, la gestió i la comunicació de risc per a la salut, derivat de qualsevol situació de risc per a la salut de la població, incloses les accions de vigilància, de promoció i de control de la salut que escaiguin.
- k) La promoció de la seguretat alimentària i la nutrició, l'avaluació, la gestió i la comunicació del risc i dels beneficis per a la salut derivats dels aliments i productes alimentaris, incloses les accions de vigilància, de promoció, de protecció i de control sanitari que pertoquin.
- l) La protecció de la salut pública relacionada amb les zoonosis dels animals domèstics, els animals salvatges urbans, els animals de producció, els animals de la fauna salvatge i el control de les plagues.
- m) La prestació dels serveis d'anàlisi de laboratori en matèria de salut pública.
- n) La promoció, la protecció de la salut i la prevenció dels factors de risc per a la salut en els establiments públics i en els llocs de convivència humana.
- o) La promoció, la protecció i la vigilància de la salut en l'àmbit laboral.

- p) La prevenció i el tractament de l'abús de substàncies que poden generar dependències, d'acord amb el que disposa la Llei 4/2005, de 29 d'abril, de drogodependències i altres conductes addictives.
- q) La promoció, en especial, de la salut mental de la població i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.
- r) La promoció i la protecció de la salut afectiva, sexual i reproductiva, i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.
- s) L'orientació i la planificació familiar, així com la promoció i la protecció de la salut maternoinfantil i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.
- t) La promoció d'una alimentació saludable i de l'activitat física en el temps lliure a tots els grups de població, especialment en la infància i la joventut, i la prevenció dels factors de risc en aquests àmbits, en línia amb les estratègies nacionals i internacionals per a la nutrició, l'activitat física i la prevenció de l'obesitat.
- u) La promoció i la protecció de la salut de les persones dependents i amb risc d'exclusió social, econòmica i cultural, amb especial atenció a l'elevat risc de malnutrició d'aquests grups.
- v) La prevenció i la protecció de la salut de la població enfront de qualsevol altre factor de risc, en especial la prevenció de les discapacitats, tant congènites com adquirides, i les derivades de les malalties poc prevalents.
- w) La prevenció del càncer i d'altres malalties prevalents.
- x) La promoció d'activitats tendents a la prevenció d'accidents domèstics i de trànsit i de lesions resultants de violències.
- y) La promoció i la protecció de la salut i la prevenció dels factors de risc per a la salut, derivats de les intervencions del propi sistema sanitari, tant de les activitats de prevenció com de les curatives.
- z) La prevenció dels factors de risc i la protecció de la salut dels usuaris de productes i serveis, de titularitat pública o privada.
- aa) El control sanitari de la publicitat, en el marc de la normativa vigent.
- ab) La resposta davant les alertes i emergències de salut pública.
- ac) Les autoritzacions administratives sanitàries, la inspecció, l'auditoria i la coordinació dels registres en matèria de salut pública.

TÍTOL III

CARTERA DE SERVEIS DE SALUT PÚBLICA

Article 7. Definició de la cartera de serveis de salut pública

1. La cartera de serveis de salut pública és el conjunt d'activitats i de serveis, tecnologies o procediments, mitjançant els quals es fan efectives les prestacions de salut pública a l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. La cartera de serveis de salut pública s'aprova mitjançant decret del Consell de Govern, a proposta de la conselleria competent en matèria de salut, i ha d'incloure com a mínim la cartera de serveis de salut pública del Sistema Nacional de Salut.

3. La cartera de serveis de salut pública ha de ser dinàmica i s'ha d'adaptar de forma continuada a les noves necessitats de salut. Així mateix, ha de determinar específicament la relació d'activitats i de serveis que l'Agència de Salut Pública pot prestar als altres òrgans del Govern i als ens locals per proveir els serveis mínims de la seva competència.

Article 8. Línies estratègiques de les prestacions de salut pública que es facin efectives mitjançant la cartera de serveis

Les prestacions de salut pública que es facin efectives mitjançant la cartera de serveis de salut pública hauran de respondre als principals determinants de salut i, com a mínim, d'acord amb el resultat de la vigilància de la salut pública, abordaran els següents determinants: la salut ambiental, la salut dels usuaris de productes i serveis, la seguretat alimentària, la salut laboral, la salut sexual i reproductiva, les drogues i altres conductes addictives, els hàbits alimentaris i l'activitat física, la salut mental i les condicions de vida, de manera especial a l'edat infantil, l'adolescència i la vellesa.

TÍTOL IV SISTEMA D'INFORMACIÓ EN SALUT PÚBLICA

Article 9. Sistema d'informació en salut pública

1. El Sistema d'informació en salut pública és un sistema organitzat d'informació sanitària, vigilància i acció en salut pública que constitueix un eix fonamental del sistema sanitari de les Illes Balears.

2. La gestió del Sistema d'informació en salut pública correspon a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears.

Article 10. Funcions del Sistema d'informació en salut pública

1. Corresponen al Sistema d'informació en salut pública les funcions següents:
 - a. Establir un sistema de vigilància dels factors econòmics, socials, mediambientals i d'altres tipus, que tenen o poden tenir incidència sobre la salut individual i col·lectiva.
 - b. Valorar les necessitats de salut de la població, una vegada identificats els problemes que l'afecten, així com els riscos i l'anàlisi dels determinants de la salut i els seus efectes.
 - c. Aportar la informació necessària per facilitar la planificació, la gestió, l'avaluació i la investigació sanitària.
 - d. Difondre informació sobre la situació de la salut pública a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
 - e. Desenvolupar les estratègies adequades per comunicar a la població qualsevol situació que suposi un risc per a la salut i que permeti l'adopció de mesures preventives.
 - f. Establir mecanismes de comunicació que s'adaptin a les noves tecnologies, que facilitin la rapidesa i l'eficàcia en la captació, l'anàlisi i l'intercanvi de la informació.

- g. Establir un mecanisme eficaç de detecció, alerta precoç i resposta ràpida enfront dels riscos potencials per a la salut.
 - h. Realitzar o proposar els estudis epidemiològics específics per a un millor coneixement de la situació de salut, així com altres estudis de salut pública.
2. El Sistema d'informació en salut pública ha de proporcionar dades desagregades, com a mínim, a nivell de municipi.

Article 11. Tractament de la informació

1. El Sistema d'informació en salut pública ha d'establir mecanismes d'informació, de publicitat i de divulgació comprensibles, adequats, coherents, coordinats, permanents i actualitzats sobre les qüestions més rellevants en matèria de salut pública amb la finalitat d'informar la ciutadania, les administracions i els professionals.

2. El Sistema d'informació en salut pública ha d'integrar tots els sistemes d'informació i registres dels centres, serveis i establiments sanitaris públics i privats, així com dels professionals sanitaris en exercici, els quals esdevenen obligats a col·laborar amb l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears perquè aquesta integració, sota la seva direcció, esdevingui possible.

3. Totes les administracions públiques i els organismes competents en matèria de salut pública, així com els centres, serveis, establiments i professionals sanitaris, han de participar, en l'àmbit de les seves respectives funcions, en el Sistema d'informació en salut pública, i comunicar totes les dades que els siguin requerides.

4. Les dades de caràcter personal que les persones físiques i jurídiques esmentades recullin en l'exercici de les seves funcions poden ser cedides, en els termes que preveu l'article 11.2.a) de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears per al desenvolupament del Sistema d'informació en salut pública, així com amb finalitats històriques, estadístiques o científiques en l'àmbit de la salut pública.

5. Mitjançant decret aprovat pel Consell de Govern a proposta de la conselleria competent en matèria de salut, s'ha de regular el sistema pel qual les administracions públiques i els organismes competents en matèria de salut pública, així com centres, serveis, establiments i professionals sanitaris, han de facilitar al Sistema d'informació en salut pública totes les dades que s'hi ha d'integrar. Es regularà la participació dels col·legis professionals com a una de les maneres de canalitzar aquesta informació entre els professionals i l'administració.

6. En tots els nivells del Sistema d'informació en salut pública s'han d'adoptar les mesures necessàries per garantir la confidencialitat i la seguretat de les dades, i totes les persones que en l'exercici de les seves funcions hi tinguin accés queden obligades al secret professional.

7. Els titulars de dades de caràcter personal, tractades en virtut del que estableix aquesta llei, han d'exercir els seus drets d'acord amb el que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

8. La informació del sistema ha de revertir, en la forma que l'Agència de Salut Pública consideri oportuna, en els centres, serveis, establiments i professionals sanitaris en

exercici, servint d'informació de referència en salut pública per a la seva pràctica professional.

TÍTOL V

SISTEMA DE FORMACIÓ, RECERCA I INNOVACIÓ EN SALUT PÚBLICA

Article 12 .Sistema de formació, recerca i innovació

1. La formació, la recerca i la innovació en salut pública és el sistema organitzat de formació de professionals, de foment, de recerca i d'innovació en salut pública, que constitueix una activitat essencial del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Són actuacions del Sistema de formació, recerca i innovació en salut pública:

a) Procurar formació als professionals de la salut pública i, en general, del sector sanitari, en funció de les especificitats de la feina que ocupin, perquè tinguin capacitats, coneixements i habilitats per desenvolupar algunes o totes les competències següents:

1ª) Analitzar la situació de la salut dels habitants de les Illes Balears i els seus determinants, així com identificar-ne les desigualtats.

2ª) Descriure i analitzar els factors de risc i els problemes de salut.

3ª) Planificar i avaluar les polítiques de salut.

4ª) Vigilar els riscos i les malalties, i respondre enfront de les situacions d'alerta i emergència de salut pública.

5ª) Procurar evidència enfront de les polítiques intersectorials, fomentar-hi la defensa de la salut i avaluar-ne l'impacte.

6ª) Dissenyar programes i intervencions de promoció i de protecció de la salut.

7ª) Formar altres professionals sanitaris i no sanitaris en temes relacionats amb la salut pública.

8ª) Conèixer i aplicar tècniques i mètodes d'educació sanitària.

9ª) Fomentar la participació per a la salut.

10ª) Gestionar i avaluar els serveis i els programes sanitaris en l'àmbit de la salut pública.

11ª) Avaluar, gestionar i comunicar el risc.

b) Promoure la carrera professional en salut pública.

c) Identificar les àrees prioritàries per a la recerca en salut pública, atenent els problemes i les necessitats de salut detectats.

d) Promoure la formació en recerca entre els professionals de salut pública.

e) Estimular la sensibilitat per a la recerca en salut pública entre els sectors econòmics i socials.

f) Convocar ajuts a la recerca i establir mecanismes de col·laboració amb els restants agents finançadors de recerca públics i privats per tal de promoure la recerca en salut pública.

g) Realitzar i difondre estudis, publicacions i activitats que contribueixin a la millora del coneixement científic, tecnològic i sanitari.

- h) Promoure grups de recerca entre els dispositius que proveeixen serveis i desenvolupen activitats de salut pública.
- i) Participar en la creació i el manteniment d'unitats d'investigació i desenvolupament amb universitats o altres institucions.
- j) Cooperar amb organismes públics i privats, tant autonòmics com nacionals i internacionals, per a la realització de projectes d'investigació i altres activitats de caràcter científic, tècnic o d'innovació tecnològica.
- k) Fomentar la innovació en salut pública.
- l) Avaluar periòdicament els resultats de la recerca en salut pública que es fa a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- m) Qualsevol altra funció destinada als complimentes de les finalitats que en són pròpies.

3. Les administracions públiques i els organismes competents en matèria de formació i de recerca, la Universitat de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els centres, serveis, establiments i col·legis professionals, que desenvolupin tasques de formació i recerca en salut pública, han de cooperar, en l'àmbit de les seves funcions respectives, en el Sistema de formació, recerca i innovació en salut pública.

TÍTOL VI

COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES EN MATÈRIA DE SALUT PÚBLICA

Article 13. Competències del Govern

Corresponen al Govern de les Illes Balears la direcció i la planificació bàsiques en matèria de salut pública i establir les directrius corresponents i l'exercici de la potestat normativa.

Article 14. Competències de la conselleria competent en matèria de salut

1. Correspon a la conselleria competent en matèria de salut planificar, coordinar i avaluar totes les actuacions que puguin incidir en matèria de salut pública, d'acord amb les directrius establertes pel Govern.

2. Així mateix, correspon a la conselleria competent en matèria de salut coordinar les funcions que desenvolupen els ens territorials de la comunitat autònoma de les Illes Balears en l'exercici de les competències que tenen atribuïdes, d'acord amb la normativa vigent.

Article 15. Competències dels consells insulars

1. Corresponen als consells insulars la funció executiva i la gestió en matèria de sanitat que els siguin transferides o delegades per una llei del Parlament, d'acord amb el que preveu l'article 71 de la Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, per la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en la redacció donada per la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, i d'acord amb el que disposa la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

2. D'acord amb la legislació de règim local, els consells insulars han de prestar assistència i cooperació als municipis per a l'exercici més eficaç de les competències sanitàries que tenen atribuïdes.

Article 16. Competències dels ajuntaments

1. Corresponen als municipis, d'acord amb la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, les competències en matèria de salut pública que els atribueixen la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat, en el cas de Palma, i la legislació de règim local.

2. La comunitat autònoma pot transferir o delegar als municipis qualsevol funció sanitària en les condicions previstes a la legislació vigent, amb la dotació pressupostària corresponent.

TÍTOL VII L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS²

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 17. Creació i naturalesa

Derogat

Article 18. Règim jurídic

Derogat

Article 19. Finalitats

Derogat

Article 20. Competències de l'agència

Derogat

Article 21. Formes de gestió

Derogat

CAPÍTOL II ESTRUCTURA DE L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 22. Òrgans

Derogat

² Aquest títol (articles del 17 al 37) ha estat derogat per la Llei 9/2011, esmentada en la nota 1.

Article 23. La presidència

Derogat

Article 24. El consell rector

Derogat

Article 25. Funcions del consell rector

Derogat

Article 26. La direcció executiva

Derogat

Article 27. Consells sectorials

Derogat

Article 28. El Consell Assessor de Salut Pública

Derogat

Article 29. Centres insulars de salut pública

Derogat

CAPÍTOL III

RÈGIM ECONÒMIC, PRESSUPOSTARI, COMPTABLE I PATRIMONIAL

Article 30. Contracte-programa

Derogat

Article 31. Règim econòmic

Derogat

Article 32. Règim pressupostari, comptable i de control

Derogat

Article 33. Règim patrimonial

Derogat

CAPÍTOL IV

RECURSOS HUMANS DE L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 34. Personal de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears

Derogat

Article 35. Formació i carrera professional

Derogat

**CAPÍTOL V
SEGURETAT ALIMENTÀRIA**

Article 36. Seguretat alimentària

Derogat

Article 37. Pla de la seguretat alimentària i la nutrició

Derogat

**TÍTOL VIII
INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA EN MATÈRIA DE SALUT
PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS**

**CAPÍTOL I
DISPOSICIONS GENERALS**

Article 38. Responsabilitat i autocontrol

1. Les persones físiques o jurídiques, titulars de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries en què es duen a terme activitats que incideixen o poden incidir en la salut de les persones, són responsables de la higiene i la seguretat sanitària dels locals, de les instal·lacions i dels seus annexos, dels processos i dels productes que se'n deriven, i han d'establir procediments d'autocontrol, eficaços per garantir-ne la seguretat sanitària.

2. Les administracions públiques competents en la matèria han de garantir el compliment d'aquesta obligació mitjançant l'establiment de sistemes de vigilància i de supervisió adequats i idonis.

3. Les persones físiques són responsables dels seus actes i de les conductes que tenen influència sobre la pròpia salut i la dels altres.

Article 39. Actuacions d'intervenció en relació amb la salut pública de les Illes Balears

L'autoritat sanitària, a través dels òrgans competents, pot intervenir en les activitats públiques i privades que, directament o indirectament, poden tenir conseqüències negatives per a la salut. A tal efecte pot:

- a) Establir els registres, els mètodes d'anàlisi, els sistemes d'informació i les estadístiques necessàries per al coneixement de les diferents situacions de salut pública de les quals es puguin derivar accions d'intervenció.

- b) Establir l'exigència d'autoritzacions i registres per raons sanitàries a instal·lacions, establiments, serveis i indústries, productes i activitats, d'acord amb la normativa sectorial.
- c) Controlar la publicitat i la propaganda de productes i activitats que puguin tenir incidència sobre la salut, amb la finalitat d'ajustar-la als criteris de veracitat i evitar tot allò que pugui suposar un perjudici per a la salut pública, així com fomentar la implantació de sistemes d'autoregulació publicitària.
- d) Controlar i inspeccionar les condicions higièniques i sanitàries de funcionament de les activitats dels locals i dels edificis de convivència pública o col·lectiva, com també del medi en què es desenvolupa la vida humana.
- e) Controlar i inspeccionar les activitats alimentàries.
- f) Ordenar l'exercici de la policia sanitària mortuòria.
- g) Establir prohibicions i requisits mínims per a la producció, la distribució, la comercialització i l'ús de béns i productes quan suposin un perjudici o una amenaça per a la salut.
- h) Establir limitacions preventives de caràcter administratiu respecte d'aquelles activitats públiques o privades que, directament o indirectament, poden tenir conseqüències negatives sobre la salut.
- i) Adoptar les mesures adients d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva, sense perjudici de les indemnitzacions procedents.
- j) Requerir als titulars de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries, la realització de modificacions estructurals i/o l'adopció de les mesures preventives i correctores per tal d'esmenar les deficiències higièniques i sanitàries.
- k) Intervenir en matèria de zoonosis.

Article 40. Principis informadors de la intervenció administrativa

Les mesures regulades en aquest títol s'han d'adoptar, d'acord amb el que disposa la normativa vigent, respectant els drets que els ciutadans tenen reconeguts i aplicant els principis següents:

- a) Preferència de la col·laboració voluntària amb les autoritats sanitàries.
- b) No es poden ordenar mesures obligatòries que suposin risc per a la vida.
- c) Les limitacions sanitàries han de ser proporcionades a les finalitats perseguides.
- d) S'han d'emprar les mesures que menys perjudiquin el principi de lliure circulació de les persones i dels béns, la llibertat d'empresa i qualsevol altre dret dels ciutadans.

Article 41. Col·laboració amb l'administració sanitària

1. Les administracions públiques, les institucions i les entitats privades i els particulars tenen el deure de col·laborar amb les autoritats sanitàries i els seus agents quan sigui necessari per a l'efectivitat de les mesures adoptades.

2. La compareixença dels ciutadans davant les oficines públiques, quan sigui necessària per a la protecció de la salut pública, és obligatòria. El requeriment de compareixença ha de ser motivat.

3. En cas que els titulars de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries detectin l'existència de riscos per a la salut, derivats de l'activitat o dels

productes respectius, n'han d'informar immediatament l'autoritat sanitària corresponent i col·laborar en l'adopció de les mesures que es determinin.

CAPÍTOL II DE LA INSPECCIÓ I DEL CONTROL

Article 42. Autoritat sanitària. Agents de l'autoritat

1. Als efectes d'aquesta llei i en el marc de les seves respectives funcions, tenen la condició d'autoritat sanitària els òrgans següents: el conseller o la consellera competent en matèria de salut; el director executiu o la directora executiva de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, així com els batles o les batllesses en l'àmbit de les seves respectives competències.

2. Tenen el caràcter d'agents de l'autoritat sanitària els funcionaris públics de les administracions competents en matèria de salut pública en l'exercici estricte de les seves funcions.

Article 43. Funcions dels agents de l'autoritat sanitària

Els agents de l'autoritat sanitària, degudament acreditats, en l'exercici de les seves funcions estan autoritzats per:

- a) Entrar lliurement i sense prèvia notificació en qualsevol centre o establiment subjecte a l'àmbit d'aplicació de la present llei.
- b) Realitzar les proves, les investigacions o els exàmens necessaris als efectes de comprovar el compliment de la normativa sanitària vigent.
- c) Prendre o treure mostres per a la comprovació del compliment de les disposicions aplicables.
- d) Realitzar totes les actuacions que siguin necessàries per al correcte exercici de les funcions d'inspecció i, especialment, formular requeriments específics a l'objecte d'eliminar riscos sanitaris per a la salut pública.
- e) Adoptar, sense perjudici de la seva posterior aprovació per part de les autoritats sanitàries, en els termes prevists en el capítol III del títol present, les mesures cautelars que s'estimin pertinents en el cas que concorri o se sospiti raonablement l'existència d'un risc per a la salut individual o col·lectiva davant l'incompliment de requisits i condicions establerts per l'ordenament jurídic i en aplicació del principi de precaució.

CAPÍTOL III MESURES CAUTELARS EN SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 44. Mesures cautelars

1. Les autoritats sanitàries, en l'àmbit de les seves respectives competències i a través dels òrgans competents en cada cas, poden procedir a l'adopció de les mesures cautelars que resultin necessàries per garantir la salut i la seguretat dels ciutadans davant

l'existència o la sospita raonable d'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut. Les esmentades mesures es poden adoptar també en aplicació del principi de precaució.

2. Les mesures a utilitzar per part de les autoritats sanitàries i dels agents de l'autoritat sanitària són, entre d'altres:

- a) El tancament d'instal·lacions, establiments, serveis i indústries.
- b) La suspensió de l'autorització sanitària de funcionament i/o la suspensió o prohibició de l'exercici d'activitats.
- c) La immobilització cautelar i, si pertoca, el comís de productes. S'entén per comís o decomís tota restricció al lliure ús de matèries primeres, productes intermedis i/o elaborats. El producte decomissat ha de tenir com a destinació la seva transformació, reducció i/o destrucció.
- d) La intervenció de mitjans materials o personals.
- e) La prohibició de comercialització d'un producte o l'ordenació de la seva retirada del mercat i, quan sigui necessari, l'acord de la destrucció en condicions adequades, així com la seva recuperació dels consumidors que ja el tenguessin en el seu poder.
- f) La determinació de condicions prèvies en qualsevol fase de la fabricació o la comercialització de productes i substàncies, i també del funcionament de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries a què fa referència aquesta llei, amb la finalitat de corregir les deficiències detectades.
- g) Qualsevol altra mesura ajustada a la legalitat vigent si hi ha risc per a la salut individual o col·lectiva o s'observa l'incompliment dels requisits i de les condicions establerts per l'ordenament vigent, o n'hi ha indicis raonables.

Article 45. Duració

La duració de les mesures de caràcter temporal a les quals es refereix l'article anterior no ha d'excedir del que exigeix la situació que les motiva, sense perjudici de les possibles pròrrogues que poden acordar-se mitjançant resolució motivada.

Article 46. Tancament d'instal·lacions, establiments, serveis i indústries i suspensió d'activitats

1. Pot acordar-se el tancament d'instal·lacions, establiments, serveis i indústries o la suspensió o prohibició d'activitats per requerir-ho la salut col·lectiva, per incompliment dels requisits exigits per la normativa vigent o per la manca de les autoritzacions preceptives.

2. Per a l'adopció d'aquestes mesures és necessària resolució motivada, una vegada complimentat el tràmit d'audiència amb les parts interessades que, en un termini no inferior a deu dies ni superior a quinze, poden al·legar i presentar els documents i els justificants que estimin pertinents.

3. En el supòsit de risc imminent i extraordinari per a la salut pública, es pot prescindir del tràmit d'audiència, sense perjudici que, posteriorment a l'adopció de qualsevol d'aquestes mesures, siguin oïts els interessats i es confirmen, modifiquin o aixequin mitjançant resolució motivada.

Article 47. Immobilització i comís de productes

1. Pot acordar-se la immobilització d'un producte o lot de productes o, si pertoca, directament el seu comís, quan existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut.

2. La immobilització o el comís ha de ser confirmat, modificat o aixecat a l'acord d'inici del procediment administratiu corresponent, que s'ha de dictar dins els quinze dies següents a la seva adopció, prèvia audiència a l'interessat. Aquest termini es pot reduir quan ho exigeixi la naturalesa perible dels productes.

3. L'adopció d'aquestes mesures comporta la prohibició de la manipulació, el trasllat o la disposició en qualsevol forma dels productes immobilitzats o comissats, fins que l'autoritat sanitària en resolgui la destinació.

Article 48. Intervenció cautelar de mitjans materials

1. S'ha de procedir a l'adopció de la intervenció cautelar de mitjans materials quan existeixi o se sospiti raonablement de l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut i la seguretat dels ciutadans.

2. La intervenció ha de ser confirmada, modificada o aixecada a l'acord d'inici del procediment administratiu corresponent, que s'ha de dictar dins els quinze dies següents a la seva adopció, prèvia audiència a l'interessat.

3. L'adopció d'aquesta mesura cautelar comporta la prohibició de manipulació, trasllat o disposició en qualsevol forma dels béns intervinguts per l'autoritat sanitària.

Article 49. Intervenció cautelar de mitjans personals

1. Quan existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut derivat de la intervenció de determinada persona o persones en el procés de producció de béns o de prestació de serveis, es pot prohibir la seva participació mitjançant resolució motivada pel temps que es consideri necessari per a la desaparició del risc.

2. Quan existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut de la població, com a conseqüència d'una situació sanitària concreta d'una persona o d'un grup de persones, es pot ordenar l'adopció de les mesures preventives generals i d'intervenció, entre les quals s'inclouen les de reconeixement, de tractament, d'hospitalització o de control individual sobre la persona o el grup de persones, mitjançant resolució motivada, pel temps necessari per a la desaparició del risc. L'adopció de mesures que impliquen privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental està subjecta al que disposen la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, i la Llei Orgànica 3/1986, de 14 d'abril, sobre mesures especials en matèria de salut pública.

Article 50. Prohibició de comercialització o retirada del mercat de productes

1. L'autoritat sanitària, prèvia instrucció del procediment administratiu corresponent i mitjançant resolució motivada, pot ordenar la retirada definitiva del mercat d'un producte o lot de productes, o prohibir-ne la comercialització, quan en resulti provada la

manca de seguretat o la perillositat per als ciutadans o existeixin sospites raonables de la seva perillositat, sense possibilitat pràctica de determinar-ne la seguretat.

2. Quan sigui necessari es pot acordar la destrucció del producte o lot de productes en condicions adequades, així com la seva recuperació dels consumidors que ja el tinguessin en el seu poder.

Article 51. Despeses

Les despeses que es puguin derivar de l'adopció d'alguna de les mesures cautelars a què es refereix aquesta llei són a càrrec de la persona o les persones físiques o jurídiques responsables.

TÍTOL IX RÈGIM SANCIONADOR

Article 52. Infraccions

Són infraccions en matèria de salut pública les accions o les omissions que vulneren el dispostat en aquesta llei i en la resta de la normativa sanitària aplicable.

Les infraccions han de ser objecte de les corresponents sancions administratives sense perjudici de la responsabilitat civil, penal o d'un altre ordre que hi pugui concórrer.

Article 53. Qualificació

Les infraccions en matèria de salut pública es qualifiquen com a lleus, greus o molt greus.

Article 54. Infraccions lleus

Són infraccions lleus les següents:

- a). Les que reben expressament aquesta qualificació en la normativa especial aplicable en cada cas.
- b). Les simples irregularitats en l'observació de la normativa sanitària vigent sense transcendència directa per a la salut pública.
- c). Les comeses per simple negligència sempre que l'alteració o el risc produït sigui d'escassa incidència.
- d). L'incompliment de les prescripcions d'aquesta llei que no rebin la qualificació de greus o molt greus, segons els articles 55 i 56.

Article 55. Infraccions greus

Són infraccions greus les següents:

- a). Les que reben expressament aquesta qualificació en la normativa especial aplicable en cada cas.
- b). L'exercici o el desenvolupament de qualsevol de les activitats subjectes a autorització sanitària o registre sanitari, sense comptar amb aquesta autorització o registre quan siguin preceptius, així com la modificació no autoritzada per

l'autoritat competent de les condicions tècniques o estructurals expresses sobre les quals s'atorga la corresponent autorització.

- c). La posada en funcionalment d'aparells o instal·lacions o el desenvolupament de qualsevol activitat en què el precintat, la clausura, la suspensió, el tancament o la limitació de temps s'hagin establert per l'autoritat competent, sempre que succeeixi per primera vegada i no posi en risc la salut de les persones.
- d). La no-correcció de les deficiències observades i que hagin donat lloc a sanció prèvia de les considerades lleus.
- e). La resistència a col·laborar, a subministrar dades o a facilitar la informació requerida, o bé proporcionar informació inexacta o documentació falsa i, en general, qualsevol acció o omissió que dificulti o impedeixi la tasca de les autoritats sanitàries i dels seus agents.
- f). No comunicar a l'administració sanitària riscos per a la salut quan sigui obligatori fer-ho, d'acord amb la normativa vigent.
- g). Les que es produeixen de forma negligent per la falta de controls i precaucions exigibles en l'activitat, el servei o la instal·lació de què es tracti i donen lloc a risc o alteració sanitari greu.
- h). Produir, distribuir o utilitzar primeres matèries o productes additius obtinguts mitjançant tecnologies o manipulacions no autoritzades per la normativa vigent, o emprar-ne en quantitats superiors a les autoritzades o per un ús diferent del que està estipulat.
- i). L'elaboració, la distribució, el subministrament o la venda de productes alimentaris quan en la seva presentació s'indueix a confondre el consumidor sobre les seves vertaderes característiques nutricionals, sense que hi hagi transcendència directa per a la salut.
- j). L'incompliment de les mesures cautelars o definitives establertes per aquesta llei i per les disposicions concordants.
- k). L'incompliment dels requeriments específics que formulen les autoritats sanitàries o els seus agents sempre que es produeixen per primera vegada i no comporten dany greu per a la salut.
- l). La distribució de productes sense les marques sanitàries preceptives, amb marques sanitàries que no s'adeqüen a les condicions establertes o la utilització de marques o etiquetes d'altres indústries o productors.
- m). La distribució, el tenir a la venda o vendre productes passada la data de duració màxima o la data de caducitat indicada en les etiquetes o manipular aquestes dates.
- n). La promoció o venda per a ús alimentari o la utilització o tenença d'additius o substàncies l'ús dels quals no està autoritzat per la normativa vigent en l'elaboració del producte alimentari i alimentós de què es tracti, quan no es produeixen riscos greus i directes per a la salut de les persones.
- o). L'incompliment dels deures de col·laboració, informació i declaració a les autoritats sanitàries i els seus agents per a l'elaboració dels registres i documents d'informació sanitària que estableix la normativa aplicable, així com la no-utilització o utilització notòriament defectuosa del procediment establert per al subministrament de dades i documents.

- p). L'incompliment dels deures de confidencialitat i/o custòdia de la informació relativa a la salut dels treballadors.
- q). Les que siguin concurrents amb altres infraccions lleus o hagin servit per facilitar-les o encobrir-les.
- r). L'incompliment de la normativa sanitària vigent amb transcendència directa per a la salut pública.
- s). Les que, malgrat ser qualificades de lleus per aquesta llei, hagin produït un risc o danys lleus en la salut de les persones.
- t). Les que, en aplicació dels criteris establerts en aquest títol, tenen la qualificació de greus o no procedeix la seva qualificació com a faltes lleus o molt greus.

Article 56. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus les següents:

- a) Les que reben expressament aquesta qualificació en la normativa especial aplicable en cada cas.
- b) La posada en funcionament d'aparells o instal·lacions o el desenvolupament de qualsevol activitat en què el precintat, la clausura, la suspensió, el tancament o la limitació de temps s'hagin establert per l'autoritat competent, quan es produeix de manera reiterada, encara que no concorri dany greu per a la salut de les persones.
- c) L'incompliment conscient i deliberat dels requisits, de les obligacions o de les prohibicions establertes en la normativa sanitària o qualsevol altre comportament dolós, encara que no doni lloc a risc o alteració sanitària greu.
- d) La preparació, la distribució, el subministrament o la venda d'aliments o begudes que contenen gèrmens, substàncies químiques o radioactives, toxines o paràsits capaços de produir o transmetre malalties a l'home o que superen les limitacions o la tolerància reglamentàriament establerta en la matèria, amb risc greu per a la salut.
- e) La promoció o venda per a ús alimentari o la utilització o tinença d'additius i substàncies l'ús de les quals no estigui autoritzat per la normativa vigent en l'elaboració del producte alimentari i alimentós de què es tracti i produeixi riscos greus i directes per a la salut dels consumidors.
- f) La desviació per al consum humà de productes que no són aptes o que són destinats específicament a altres usos.
- g) La negativa absoluta a facilitar informació, a subministrar dades o a prestar col·laboració a les autoritats sanitàries o als seus agents, en l'exercici de les seves funcions.
- h) La resistència, la coacció, l'amenaça, la represàlia, el desacatament o qualsevol altra forma de pressió exercits sobre les autoritats sanitàries o els seus agents en l'exercici de les seves funcions.
- i) Les que són concurrents amb altres infraccions sanitàries greus o han servit per facilitar-les o encobrir-les.
- j) L'incompliment dels requeriments específics que formulen les autoritats sanitàries, així com l'incompliment de les mesures cautelars o definitives adoptades, quan es

produeixen de manera reiterada o quan concorre dany greu per a la salut de les persones.

- k) L'elaboració, la distribució, el subministrament o la venda de productes alimentosos quan en la seva presentació s'indueix a confondre el consumidor sobre les vertaderes característiques nutricionals, amb transcendència directa per a la salut.
- l) Emprar materials, substàncies i mètodes no autoritzats amb una finalitat diferent o en quantitats superiors a les autoritzades en els processos de producció, elaboració, captació, tractament, transformació, conservació, envasament, emmagatzematge, transport, distribució i venda d'aliments, begudes i aigües de consum.
- m) Les que, malgrat ser qualificades de lleus o greus per aquesta llei o per una altra normativa sanitària, han produït risc o danys greus o molt greus en la salut de les persones.
- n) Les que, en aplicació dels criteris establerts en aquest títol, tenen la qualificació de molt greus o no procedeix la seva qualificació com a faltes lleus o greus.

Article 57. Sancions

1. A les infraccions en matèria de salut pública els corresponen les sancions següents:
 - a) A les infraccions lleus, multa de fins a sis mil euros.
 - b) A les infraccions greus, multa d'entre sis mil un i seixanta mil euros.
 - c) A les infraccions molt greus, multes d'entre seixanta mil un i un milió d'euros.
2. A més de les sancions previstes per la comissió d'infraccions greus i molt greus, poden imposar-se les sancions següents:
 - a) En els casos d'especial gravetat i transcendència per a la salut pública o persistència de la infracció, l'òrgan competent pot acordar com a sanció complementària la suspensió de l'activitat de l'empresa, el servei o l'establiment fins a un màxim de cinc anys, o la clausura de centres, serveis, instal·lacions i establiments.
 - b) La suspensió o supressió de qualsevol ajuda o subvenció econòmica que el particular o l'entitat infractora hagi obtingut o sol·licitat a qualsevol de les administracions públiques de les Illes Balears.
3. No té caràcter de sanció l'adopció de qualsevol mesura cautelar establerta en aquesta llei.
4. La imposició d'una sanció no és incompatible amb l'obligació de reposar la situació alterada al seu estat originari i amb les indemnitzacions que, si n'és el cas, ha de satisfer el responsable.
5. Es pot imposar com a sanció accessòria el decomís dels béns o productes deteriorats, caducats, adulterats, no autoritzats o que poden suposar un risc per a la salut, i han d'anar a càrrec de l'infractor les despeses que n'originin la intervenció, el dipòsit, el decomís, el transport i la destrucció.

Article 58. Graduació de les sancions

La sanció a imposar ha de ser proporcionada a la gravetat del fet i s'ha de graduar atenent la concurrència dels factors següents:

- a) Intencionalitat.

- b) Reincidència per la comissió, en el termini d'un any, de més d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així ha estat declarat per resolució ferma.
- c) Generalització de manera que afecta un col·lectiu.
- d) Gravetat de l'alteració sanitària i social produïda.
- e) Risc per a la salut.
- f) Quantia de l'eventual benefici obtingut.
- g) Incompliment de requeriments o advertiments efectuats prèviament per l'administració competent.
- h) Manca de col·laboració en la reparació de la situació fàctica alterada.

Article 59. Concurrencia d'infraccions

No es poden sancionar els fets que han estat sancionats penalment o administrativament en els casos en què s'aprecia identitat de subjecte, fet i fonament.

Article 60. Responsabilitat

1. Són subjectes responsables les persones físiques o jurídiques que incorren en accions o omissions tipificades com a infraccions en matèria de salut pública.

2. La responsabilitat pot exigir-se també als subjectes que, sense tenir la consideració d'autors, tenen el deure de prevenir la infracció quan no han adoptat les mesures necessàries per evitar la comissió de la infracció.

3. Han de respondre també del pagament de la sanció les persones següents:

- a) Els propietaris de l'establiment, tant si són persones físiques com jurídiques, han de respondre solidàriament del pagament de les sancions derivades de les infraccions comeses pels seus empleats o dependents.
- b) Els administradors de les persones jurídiques han de respondre subsidiàriament del pagament de les sancions derivades de les infraccions comeses per aquestes.

4. La responsabilitat administrativa s'entén sense perjudici de la que penalment o civilment pot correspondre a l'inculpat.

Article 61. Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions establertes en aquesta llei prescriuen:

- a) Les lleus a l'any.
- b) Les greus als dos anys.
- c) Les molt greus als cinc anys.

2. Les sancions imposades d'acord amb aquesta llei prescriuen:

- a) Les lleus als sis mesos.
- b) Les greus a l'any.
- c) Les molt greus als tres anys.

3. Respecte del còmput dels terminis de prescripció de les infraccions i les sancions, és aplicable la normativa reguladora del procediment administratiu comú.

Article 62. Procediment

1. El procediment sancionador en matèria de salut pública s'ha d'ajustar a les disposicions legals sobre procediment administratiu, a les normes dictades pel Govern de

les Illes Balears sobre procediment sancionador, a la normativa de desplegament d'aquesta llei i, en general, a la resta de normativa que és d'aplicació.

2. El termini per dictar i notificar la resolució d'un expedient sancionador és d'un any.

DISPOSICIONS ADDICIONALS³

Disposició adicional primera. Aprovació dels estatuts

Derogada

Disposició adicional segona. Assumpció de funcions

Derogada

Disposició adicional tercera. Traspàs de competències

Derogada

Disposició adicional quarta. Manteniment dels béns adscrits

Derogada

Disposició adicional cinquena. Traspàs del personal a l'Agència de Salut Pública

Derogada

Disposició adicional sisena. Competències en matèria de personal

Derogada

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria. Normes que es deroguen

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que contradiguin el que estableix aquesta llei.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

³ Les disposicions addicionals (de la 1a a la 6a) han estat derogades per la Llei 9/2011, de 23 de desembre, esmentada en la nota 1.